

Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji

Warszawa, dnia 22 listopada 2019 r.
KIGEiT/3432/11/2019

Szanowna Pani Wanda Buk
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Cyfryzacji
ul. Królewska 27
00-060 Warszawa

Dot. prac nad nowymi regulacjami z zakresu łączności elektronicznej

Szanowna Pani Minister.

Działając w imieniu Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji (dalej „Izba” lub „KIGEiT”), odnosząc się do pisma z dnia 5 listopada 2019 r., znak: DT-WR.442.3.2019, informującego o pracach Ministerstwa Cyfryzacji nad regulacjami z zakresu łączności elektronicznej, które mają na celu wdrożenie postanowień Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej, Izba przedstawia następujące stanowisko.

PRAWA UŻYTKOWNIKÓW KOŃCOWYCH

[Uwagi ogólne]

Izba proponuje by zrezygnować z utrzymywania ewentualnych postanowień niezgodnych z Dyrektywą, z uwagi na to, że docelowo niezbędne będzie pełne dostosowanie polskiej ustawy do Dyrektywy. Z perspektywy przedsiębiorców telekomunikacyjnych będzie oznaczało konieczność dwukrotnego dostosowywania wzorców umownych i procedur do aktualnego porządku prawnego.

Należy również podkreślić, że oznacza to konieczność rezygnacji z dalej idących postanowień obecnej ustawy, jak np. dotyczących blokad dla połączeń na numery o podwyższonej opłacie czy też wymogów dotyczących minimalnej treści umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych.

Ponadto, w związku z daleko idącymi zmianami w zakresie wymaganej treści umowy oraz uprawnieniami abonentów Izba postuluje wprowadzenie przepisów przejściowych mających na celu wyłączenie z nowych regulacji umów zawartych przed wejściem w życie ustawy implementującej Dyrektywę. Takie rozwiązania były już stosowane przy okazji transpozycji Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady. Izba zwraca uwagę, że niektóre ze

zmian w sposób oczywisty wyłączają możliwość ich zastosowania do już zawartych umów (np. w zakresie maksymalnego okresu obowiązywania umowy).

[Uwagi szczegółowe]

Art. 98 – wyłączenie

Odnosząc się do wyłączenia regulacji w zakresie mikroprzedsiębiorstw świadczących usługi *łączności* interpersonalnej, które nie wykorzystują numerów (o ile nie świadczą także innych usług *łączności* elektronicznej) Izba proponuje, by niewykonanie obowiązku informacyjnego, o którym mowa w drugim akapicie art. 98 Dyrektywy było zagrożone karą pieniężną.

Art. 102 – podsumowanie warunków umowy

W ocenie Izby należy doprecyzować ust. 4 poprzez wskazanie, że w sytuacji, w której umowa lub regulamin przewidują możliwość jednostronnej zmiany umowy (jak w przypadku obecnej regulacji) to obejmuje to także istotne informacje, o których mowa w art. 102 ust. 1 i 3 Dyrektywy. W przeciwnym razie możliwość zmiany umowy byłaby wyłączona.

Kary pieniężne

Izba zwraca uwagę, że ustawodawca unijny w poszczególnych przypadkach nałożył na państwa członkowskie obowiązek ustanawiania przepisów dotyczących nakładania kar, w przypadku niespełnienia przez dostawcę określonych obowiązków (np. w art. 106 ust. 7 Dyrektywy).

Uwzględniając jednocześnie model pełnej harmonizacji i związany z tym zakaz wprowadzania również dalej idących przepisów niż Dyrektywa, należy znacznie ograniczyć katalog kar, obecnie przewidziany w art. 209 ust. 1 PT.

USŁUGA POWSZECHNA

W ocenie Izby należy ustalić model finansowania usługi powszechnej z funduszy publicznych. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni są adresatami coraz liczniejszych obowiązków generujących koszty, jak również obciążani finansowo.

Dodatkowo model sektorowy jest znacznie bardziej skomplikowany i wydłuża czas oczekiwania operatora wyznaczonego na odzyskanie poniesionego kosztu. Zwracamy w tym zakresie uwagę, że ostatnie orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego potwierdza interes prawny przedsiębiorców partycypujących w dopłacie w zakresie decyzji ustalających wysokość kosztu, co oznacza możliwość kwestionowania decyzji na każdym z etapów procedury finansowania.

DOSTĘP

Przy pracach związanych z transpozycją Dyrektywy, w przypadku uwzględnienia możliwości wprowadzenia negocjacji za pośrednictwem „neutralnych pośredników” (art. 60 ust. 3) należy położyć nacisk na wyjaśnienie powyższej kwestii. Zdaniem Izby brzmienie Dyrektywy jest w tym zakresie niewystarczające.

Raportowanie na potrzeby inwentaryzacji

Znowelizowane przepisy Megaustawy nakładają na przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązek przekazywania informacji o posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej dwa razy w ciągu roku ((i) do dnia 31 sierpnia - za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca i

(ii) do dnia 28 lutego - za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku)¹. Obecne przepisy Megaustawy wymagają przekazywania bardziej szczegółowych danych, jak i przekazywania danych z większą częstotliwością. Izba postuluje dostosowanie obecnych przepisów Megaustawy do reżimu EKŁE, włącznie z fakultatywnością (a nie obowiązkiem) zbierania informacji przez krajowe organy regulacyjne.

Zmiana przepisów karnych

Izba wnosi również o dostosowanie przepisów karnych, obecnie obowiązujących na gruncie Prawa telekomunikacyjnego, do przepisów Kodeksu. Postanowienia EKŁE w zakresie sankcji za brak realizacji obowiązków informacyjnych są korzystniejsze dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych i przewidują nakładanie sankcji jedynie w przypadku, *gdy przedsiębiorstwo lub organ publiczny świadomie lub w sposób rażąco niedbały przekazują mylące, błędne lub niepełne informacje* (art. 29 ust. 2 Kodeksu).

Dostęp do nieruchomości w celu instalacji urządzeń na potrzeby sieci ruchomej

Obecnie żaden z tzw. przepisów dostępowych ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych nie może być podstawą żądań operatorów sieci komórkowych zapewnienia dostępu do nieruchomości, w tym budynków przez właścicieli, użytkowników wieczystych, czy zarządców, w celu zainstalowania, czy umieszczenia na budynku infrastruktury niezbędnej do świadczenia usług. Celem pozyskania niezbędnej zgody do wykorzystania powierzchni dachowej (albo innej) budynku operatorzy sieci mobilnych mogą jedynie zawierać umowy cywilne z właścicielami lub zarządcami nieruchomości, ale umowy te oczywiście są dobrowolne. Nie służą zatem tej grupie przedsiębiorców telekomunikacyjnych narzędzia przewidziane ustawą o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, które w sytuacji odmowy dostępu przez właścicieli, czy zarządców są dostępne pozostałej grupie przedsiębiorców – to jest możliwość wszczęcia procedury przed Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej o wydanie decyzji zastępującej umowę o dostęp (art. 30 ust. 5 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych) albo procedury określonej w art. 124 i 124a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (art. 33 ust. 7 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych).

W związku z powyższymi argumentami, przedstawiamy poniżej propozycję zmiany przepisów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych poprzez dodanie art. 30a. Proponowana regulacja jest wzorowana na konstrukcji dostępu z art. 30 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, przy czym z uwagi na specyfikę działania sieci komórkowych, celem dostępu nie może być zapewnienie telekomunikacji wyłącznie w obrębie budynku. Jednocześnie zasadnym jest ograniczenie przedmiotu dostępu w taki sposób, aby z jego zakresu wyłączyć nieruchomości lokalowe i domy jednorodzinne. Ponadto obowiązek zapewnienia dostępu będzie wyłączony jeżeli zapewnienie dostępu jest technicznie niemożliwe lub jeżeli uniemożliwia racjonalne korzystanie z nieruchomości, w szczególności prowadzi do istotnego zmniejszenia wartości nieruchomości. Dostęp przewidziany w proponowanym przepisie będzie odpłatny, co wynika z zakresu ingerencji w prawo własności, jak również celu dostępu tj. zapewnienia telekomunikacji także poza granicami nieruchomości. Zasadne jest jednak, aby stawki opłaty ustalone były jednolicie w drodze rozporządzenia z uwzględnieniem rodzaju nieruchomości i jej położenia.

„Art. 30a

1. Właściciel, użytkownik wieczysty nieruchomości lub zarządca nieruchomości, niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, jest obowiązany zapewnić przedsiębiorcy

¹ Art. 29 ust. 2a pkt 1) Megaustawy – wchodzi w życie od 1 stycznia 2022 roku.

telekomunikacyjnemu, dostęp do nieruchomości, z wyłączeniem nieruchomości lokalowych i budynków jednorodzinnych, oraz dostęp do punktu styku, polegający na:

- 1) umożliwieniu wykonania stanowiących albo niestanowiących całości techniczno-użytkowej urządzeń, w tym antenowych konstrukcji wsporczych i instalacji radiokomunikacyjnych, a także związanego z tymi urządzeniami osprzętu i urządzeń zasilających, i umieszczenia ich na obiekcie budowlanym posadowionym na nieruchomości,
 - 2) wykonaniu urządzeń, o których mowa w pkt 1, które uległy likwidacji, zniszczeniu, uszkodzeniu lub wymagają modernizacji lub przebudowy
 - w celu zapewnienia telekomunikacji, w tym dostarczania usług szerokopasmowego dostępu do Internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s, chyba, że zapewnienie takiego dostępu jest technicznie niemożliwe lub jeżeli uniemożliwia racjonalne korzystanie z nieruchomości, w szczególności prowadzi do istotnego zmniejszenia wartości nieruchomości.
2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do korzystania z dostępu, o którym mowa w ust. 1, w sposób możliwie najmniej uciążliwy dla właściciela, użytkownika wieczystego oraz osób, którym przysługują inne prawa do nieruchomości, a także do przywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego, niezwłocznie po wykonaniu urządzeń, o których mowa w ust. 1.
3. Jeżeli przedsiębiorca telekomunikacyjny uzyskał dostęp, o którym mowa w ust. 1, w drodze decyzji Prezesa UKE, a przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego jest niemożliwe albo powoduje nadmierne trudności lub koszty, stosuje się odpowiednio przepisy art. 128 ust. 4 i art. 129 ust. 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r. poz. 2204, z późn. zm.).
4. Przedsiębiorca telekomunikacyjny może zwrócić się do właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości z wnioskiem o udzielenie mu informacji o:
 - 1) podmiotach korzystających z punktu styku;
 - 2) numerze księgi wieczystej nieruchomości;
 - 3) osobach lub podmiotach uprawnionych do zawarcia umowy w sprawie dostępu, o którym mowa w ust. 1 wraz z ich adresami do doręczeń.
5. Właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości jest obowiązany udzielić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu informacji, o której mowa w ust. 4, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku w tej sprawie.
6. Do właścicieli, użytkowników wieczystych lub zarządców nieruchomości, będących przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, przepisy ust. 1 stosuje się.
7. Korzystanie z nieruchomości, o których mowa w ust. 1, jest odpłatne, chyba że strony umowy, o której mowa w ust. 8, postanowią inaczej.
8. Warunki korzystania z nieruchomości określa umowa zawarta między przedsiębiorcą telekomunikacyjnym a odpowiednio właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub zarządcą nieruchomości. Zawarcie umowy, o którym mowa w zdaniu pierwszym, stanowi czynność zwykłego zarządu.
9. Do dostępu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 19 ust. 2 i art. 20-24a, z tym że:
 - 1) termin zawarcia umowy dostępu wynosi 30 dni od dnia wystąpienia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z wnioskiem o jej zawarcie;
 - 2) Prezes UKE wydaje decyzję o dostępie, o którym mowa w ust. 1, także wówczas, jeżeli dla istniejących urządzeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1, warunki dostępu nie są określone w umowie, o której mowa w ust. 8, lub umowa taka wygasła.
10. Umowa, o której mowa w ust. 8, albo ostateczna decyzja w sprawie dostępu, o którym mowa w ust. 1, stanowią podstawę do dokonania wpisu w księdze wieczystej.

W przypadku, gdy podstawą do dokonania wpisu jest ostateczna decyzja w sprawie dostępu, o którym mowa w ust. 1, wpisu można dokonać także na wniosek Prezesa UKE.

11. W przypadku niezawarcia umowy, o której mowa w ust. 8, stroną postępowania w sprawie wydania decyzji o dostępie, o którym mowa w ust. 1, jest właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, do którego przedsiębiorca telekomunikacyjny wystąpił z wnioskiem o zapewnienie tego dostępu.
12. Jeżeli liczba stron postępowania w sprawie wydania decyzji o dostępie, o którym mowa w ust. 1, przekracza 20, stosuje się przepis art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2906).
13. Umowa oraz decyzja w sprawie dostępu, o którym mowa w ust. 1, są wiążące dla następców prawnych właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości objętej tą umową lub decyzją oraz innych podmiotów władających tą nieruchomością.
14. Minister właściwy do spraw informatyzacji ustali w drodze rozporządzenia stawki opłat za dostęp, o którym mowa w ust. 1, kierując się potrzebą zapewnienia skutecznej konkurencji, neutralności technologicznej świadczonych usług, uwzględniając interesy właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości lub zarządców nieruchomości oraz położenie nieruchomości.”

BEZPIECZEŃSTWO

Izba postuluje wzmocnienie pozycji przedsiębiorców telekomunikacyjnych w obszarze bezpieczeństwa. Należy podkreślić, że zakres obowiązków przedsiębiorców jest bardzo szeroki i wymaga on następujących działań:

- zwiększenia przepływów finansowych pozwalających finansowanie działań w zakresie bezpieczeństwa, tj.:
 - realizacja przez operatorów zadań na rzecz bezpieczeństwa innych sektorów powinna być odpłatna (m.in. sektora energetycznego, bankowego itd.)
 - realizacja przez operatorów zadań na rzecz bezpieczeństwa terminali końcowych powinna być odpłatna na zasadzie „opt-out”;
 - należy zapewnić możliwość uzyskania ulg, na analogicznej zasadzie jak koszty związane z B+R;
 - należy zapewnić możliwość finansowania działań capex z wykorzystaniem funduszy unijnych;
 - zwiększenie liczby zamówień publicznych na usługi w zakresie bezpieczeństwa oferowanych przez operatorów;
- zapewnienie możliwości blokowania terminali, obok już funkcjonujących możliwości blokowania treści i usług [bardzo duża liczba urządzeń IoT, które już są wykorzystywane w sieci mają tak niskie możliwości systemowe (z uwagi na oszczędności energii), że żadne zabezpieczenia nie są wdrażane];
- ograniczenie komunikacji alarmowej tylko do osób fizycznych (pominięcie komunikacji IoT, chyba, że właściciel systemu powiadamiania ratunkowego dopuści taką możliwość);
- zapewnienie możliwości prowadzenia usług analiz BIG Data na danych anonimowanych lub pseudo-anonimizowanych;
- zapewnienie dostępu do wiarygodnych systemów państwowych, w celu zwiększania jakości i bezpieczeństwa danych (dostęp do bazy PESEL/DO oraz dostęp do bazy KRS poprzez API);
- wprowadzenie regulacji prawnych w zakresie walki z nadużyciami telekomunikacyjnymi;

- zapewnienie spójnej polityki z innymi krajami w celu zapewnienia standaryzacji rozwiązań, a co za tym idzie niższych kosztów i krótszego czasu wdrożenia;
- ograniczenie liczby numerów alarmowych, z uwagi na coraz większe obciążenie systemowe tak dużą liczbą numerów alarmowych w Polsce;
- zwiększenie kontroli bezpieczeństwa terminali końcowych sprowadzanych do Polski.

z pozdrowieniem

Prezes Zarządu

Stefan Kamiński